Hallintovaliokunta

Torstai 30.11.2023 klo 12.15—12.40

Läsnä
puheenjohtaja Mauri Peltokangas ps
varapuheenjohtaja Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Petri Honkonen kesk (6, 7, 8) (5 osittain)
jäsen Juha Hänninen kok
jäsen Mari Kaunistola kok (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Rami Lehtinen ps
jäsen Laura Meriluoto vas
jäsen Mira Nieminen ps (7, 8) (6 osittain)
jäsen Eemeli Peltonen sd
jäsen Hanna Räsänen kesk
jäsen Paula Werning sd
jäsen Joakim Vigelius ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
varajäsen Sanna Antikainen ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
varajäsen Timo Suhonen sd (7, 8) (6 osittain)
varajäsen Pekka Toveri kok
varajäsen Timo Vornanen ps (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne
valiokuntaneuvos Henri Helo
istuntoasiainneuvos Sanna Helopuro

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selvitys: Suomen hallituksen toiminta EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa 1.1.–30.6.2023

Valtioneuvoston E-selvitys E 46/2023 vp

Liiteasiakirja Suomen hallituksen toiminta EU-tuomioistuinasioissa ja EU-rikkomusasioissa 1.1.–30.6.2023

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valmis
5.1

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pelastuslain 104 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 85/2023 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2023 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pelastuslain 104 §:n muuttamisesta / A4

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi varojen takaisinhankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta (COM(2022) 245 final)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 73/2022 vp

Valiokunnan lausunto HaVL 30/2022 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 3/2023 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 22/2023 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 38/2023 vp
Liiteasiakirja Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi va
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi varojen takaisinhankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta (COM(2022) 245 final) / A5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 21 ja 47 §:n muuttamisesta
Hallituksen esitys eduskunnalle kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 21 ja 47 §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 42/2023 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 42/2023 vp

Hallituksen esitys HE 87/2023 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 11/2023 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 21 ja 47 §:n muuttamisesta / A6
Vastalause Vastalause_HE42_ja_87_2023vp_FINAL.pdf / B6
Vastalause Vastalause_HE422023vp_kesk.pdf / C6

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Peltonen ehdotti ed. Werningin kannattamana, että hallituksen esitykseen HE 87/2023 sisältyvän lakiehdotuksen 21 §:ää muutetaan niin, että kuntien valtionosuusprosentti on 22,16 prosenttia ja kuntien omarahoitusosuus 77,84 prosenttia ja näin ollen valtionosuuksien indeksikorotuksen yhden prosenttiyksikön leikkauksesta luovutaan. Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-4, kahden edustajan pidättäytyessä äänestämästä, mietintöluonnos hyväksyttiin.

Ed. Räsänen ehdotti ed. Honkosen kannattamana, että valiokunnan mietintöön sisällytetään kuusi lausumaehdotusta seuraavasti:

"1. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla kunnat eivät joudu maksamaan valtiolle palveluista, joita valtio on kunnille määrännyt ja luvannut rahoittaa (ns. negatiivisten valtionosuuksien kunnat). Jo erääntyneiden ns. negatiivisten valtionosuuksien saatavien kohdalla valtion luopuu niiden pakkoperinnästä.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee vuoden 2026 alusta voimaan tulevan kuntien valtionosuusuudistuksen periaatteella, että jokaisella on oikeus lakisääteisiin kuntien peruspalveluihin asuinpaikasta riippumatta kohtuullisella vero- ja maksurasituksella.

3. Eduskunta edellyttää, että kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistus perustuu kuntien nykyisiin tehtäviin, kuntien omavastuu palveluiden rahoittamisesta on ymmärrettävä ja täyttää perustuslain vaatimukset sekä hallitus tarkastelee valtionosuusjärjestelmän uudistuksessa myös valtionosuusrahoituksen kokonaistason sekä kuntien verotulopohjan riittävyyden näkökulmasta.

4. Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan, että kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistuksessa hallitus tasaa valtionosuusjärjestelmän kautta täysimääräisesti kuntien erilaisia olosuhde- ja palvelutarvetekijöitä sekä erilaista verotulopohjaa.

5. Eduskunta edellyttää, että hallitus ei vuoden 2015 kuntien valtionosuusuudistuksen tavoin enää sisällytä uuteen kuntien valtionosuusjärjestelmään epätarkoituksenmukaisia val-

tionosuuksien jakokriteereitä (esim. pendelöintikerroin sekä kuntien omavastuuosuus verotulotasauksessa).

6. Eduskunta edellyttää, että hallitus ei sopeuta valtiontaloutta leikkaamalla ihmisten tarvitsemien lakisääteisten peruspalveluiden rahoitusta (kuntien peruspalvelut ja sote)."

Ehdotukseen sisältyvistä lausumaehdotuksista äänestettiin kerralla mietintöluonnosta vastaan. Äänin 9-2, neljän edustajan pidättäytyessä äänestämästä, mietintöluonnos hyväksyttiin.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Peltonen, Werning, Suhonen, Meriluoto, Honkonen ja Räsänen varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Vastalause on jätettävä sihteerille klo 13.00 mennessä..

Mietintöön jätettiin vastalauseet: ed. Peltonen, Werning, Suhonen, Meriluoto, Honkonen ja Räsänen, liitteet B ja C 6.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Muut asiat

Todettiin, että Maahanmuuttoviraston julkaisema Maahanmuutto Suomeen -katsaus 2/2023 löytyy valiokunnan työtilasta.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 1.12.2023 klo 11.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne